

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :54045643/610- 2799
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

21.08/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 25.07.2014 tarihli ve 43452547-120.00-189334 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'a ait 7/48172 ve Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/48173 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin cevabi görüşler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Cevabi görüşler 7/48172, 7/48173 (3 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Turhan TAYAN**
Bursa Milletvekili
Esas No : **7/48172**

2013 yılı Kasım, Aralık 2014 Ocak, Şubat, Mart, Nisan aylarında mevsimsel yağışların olmaması, Mayıs ayında aşırı yağış sıcaklık farklarının olması arkasından dolunun yağması bölgemizin zirai mahsullerinde büyük zararlara sebep olmuştur. Bursa'mızda zarar gören arazi miktar ve dökümü şudur:

Tarla Arazisi	171.000 ha
Sebzelik	42.000 ha
Meyvelik	30.000 ha
Zeytinlik	38.235 ha

(Kaynak : TÜİK, Bursa tarım İl Müdürlüğü, Bursa Ziraat Odaları)

Tarla bitkilerinde bölgemizde yoğunluk buğday, arpa, şekerpancarı ve ayçiçeği olarak ortaya çıkmaktadır. Buğday, arpa ekiminden sonra yağışların olmaması nedeniyle çimlenen köklerde boğaz ve pas hastalıkları, mayıs ayında aşırı yağışlar nedeniyle yatmalar meydana geldiğinden %40 ların üzerinde ürün kayıplarına sebep olmuştur.

Sebzelerde yağışlar nedeniyle domates, kavun, karpuz ve sebze ekimleri yapılamamış, yapılabilenlerde de kök hastalıkları ve mantar hastalıklarının başında da mildiyö hastalığı nedeniyle tarlalar yeniden sürülmüş ekimi yapılabilenler haziran ayı başında ekilmiş, ekilemeyen sahalara silajlık mısır ekilmiş, bezelye ve fasulye gibi sebzeler dolu nedeniyle tamamen yok olmuştur.

Meyvelerde ilkbahar erken donları, aşırı yağışlar ve dolu nedeniyle; armut, kiraz, şeftali, elma, çilek ve vişne de bölgemiz itibarıyla % 40 ile %75 lere varan oranlarda zarar görmüş, TARSİM de üreticimizin bu problemlerine çözüm olmamıştır. Bilhassa armut ve şeftali dolu nedeniyle %50 nin üzerinde hasar görmüş, dolu vuran armut ve şeftalinin sağlam kalanlarının pazara sürülebilmesi için ayıklanması gerekmekte ancak TARSİM ürün kaybının tespit edilebilmesi için bu konuya yanaşmamaktadır. Eğer üretici bu ayıklamayı yapmadığı takdirde sağlam mahsulde %90 elden çıkmış olacaktır. Yine armutta dolu nedeniyle kırılan dallarda ateş yanığı hastalığı belirmiş bu hastalıkla mücadele edilmediği takdirde gelecek senede verim alınamayacağı gibi armut ağaçlarının kuruma tehlikesi vardır.

Zeytinde de aşırı yağış ve arazilerin aşırı yağış nedeniyle çamur olması, çiçekte dölleme olmamış etkin zirai mücadelede yapılamamıştır. Bölgemizde zarar gören ürünlerin ortalama tonajları şudur:

Buğday	231.000 Ton
Arpa	25.000 Ton
Sebze (Domates,Bezelye,Fasulye)	1.230.000 Ton
Armut	101.000 Ton
Kiraz	26.000 Ton
Şeftali	103.000 Ton
Çilek	28.000 Ton
Zeytin	96.000 Ton

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Tablolardan anlaşılacağı gibi bölgemizdeki çiçeklenme döneminde aşırı yağışlar meyve çiçek döllemesine mani olmuş, sonraki dolu nedeniyle tonaj ve parasal değer olarak üreticimizi zor durumda bırakmıştır.

SORU 1) 2014 yılı itibari ile büyük zarara uğrayan üreticilerin üretimini sürdürebilmesi için mevcut Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçların 5 yıldan az olmamak kaydıyla ve faizleri silinerek ertelenmesini düşünüyor musunuz?

SORU 2) Üretici TARSİM uygulamalarından ve şartlarının ağırlığından şikayetçidir. TARSİM yasasında değişiklik düşünüyor musunuz?

SORU 3) Şu ana kadar hükümetçe ciddi hiçbir el uzatılmamıştır. Çözüm öneriniz nedir?

CEVAP 1-2-3) 13.05.2014 tarih ve 28999 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 23.08.2013 - 31.12.2014 tarihleri arasında meydana gelen/gelecek doğal afetlerden dolayı zarara uğrayan/uğrayacak gerçek ve tüzel kişiler ile 1163 sayılı Kanun kapsamında olan tarımsal kooperatiflerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçları söz konusu Bakanlar Kurulu Karar’ında belirtilen koşullar çerçevesinde ertelenmektedir.

Doğal afetlerden etkilenen üreticilerin mağduriyetlerini gidermek üzere Tarım Sigortaları uygulamaları 2006 yılında ilk kez başlatılmıştır. Tarım sigortaları kapsamında poliçe bedelinin %50’si devlet tarafından karşılanmakta olup, bu oran açık alanda yetişen meyvelerde don riski için %67’ye kadar çıkabilmektedir.

Devlet Destekli Tarım Sigortaları Sisteminde (TARSİM); doğal afet ve hastalıkların, tarım ve hayvancılıkta neden olduğu zararların karşılanarak, üreticilerin, uzun vadede gelir istikrarına kavuşturulması ve tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması amaçlanmaktadır. Teminat kapsamına alınacak riskler, bölgeler ve ürünler; 5363 Sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesinde Bakanlar Kurulu tarafından her yıl için yeniden belirlenmektedir.

Bakanlığımız İl ve İlçe Müdürlükleri tarafından hasar tespit çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca Tarım Sigortasını yaptıran üreticilerin ihbarları doğrultusunda TARSİM eksperleri tarafından hasar tespit çalışmaları yapılmakta ve hasar dosyasının tamamlanmasını müteakip 30 gün içerisinde hasar tazminatları üreticilere ödenmektedir.

TARSİM kapsamında Ülkemiz genelinde; 2007 yılında düzenlenen toplam poliçe sayısı 219 Bin adet iken bu sayı 2013 yılında %307 artışla 892 Bin adede yükselmiştir. 2014 yılında ise (Temmuz sonu itibariyle) toplam poliçe sayısı 1,1 Milyon adede yükselmiştir. Sigorta poliçesi sayısındaki artış çiftçilerimizin TARSİM sistemini benimsediğini göstermektedir. Uygulamanın başladığı 2006 yılı Haziran ayından bugüne kadar toplam 1,3 Milyar TL prim desteği sağlanmış ve 1,2 Milyar TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Bakanlığımızca tarım sigortaları uygulamalarının geliştirilmesi ve kapsamının genişletilmesine yönelik üreticiler ve ilgili paydaşların görüşleri de dikkate alınarak çalışmalar devam etmektedir.